

Decree on Ecumenism
UNITATIS REDINTEGRATIO

พระสมณกฤษฎีกา เรื่อง คริสตศาสนจักรสัมพันธ์

บทนำ

1. การฟื้นฟูเอกภาพในหมู่คริสตชนทั้งหลาย ถือเป็นจุดประสงค์หลักประการหนึ่งของสภาสังคายนาวาติกันที่ 2 พระคริสตเจ้า องค์พระผู้เป็นเจ้า ทรงตั้งพระศาสนจักรหนึ่งเดียว และเป็นคริสตศาสนจักรเพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ชุมชนคริสตจักรมากมาย ต่างนำเสนอตนเองแก่ผู้คนทั้งหลายว่าเป็นทายาทแท้ของพระเยซูคริสต์ ซึ่งที่จริงแล้ว พวกเขาทั้งหมดต่างประกาศตนเป็นศิษย์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า แต่มีความคิดจิตใจต่างกันและเดินกันคนละทาง ประหนึ่งว่าพระคริสตเจ้าเองทรงถูกแบ่งแยกเสียแล้ว¹ ความแตกแยกเช่นนี้ขัดแย้งอย่างชัดเจนต่อพระประสงค์ของพระคริสตเจ้า เป็นที่สลดแก่โลก และเป็นอุปสรรคต่อเหตุอันศักดิ์สิทธิ์ในการประกาศข่าวดีแก่สรรพสิ่งสร้างทั้งหลายด้วย

แต่องค์พระผู้เป็นเจ้าแห่งกาลเวลาทรงดำเนินแผนการแห่งพระหรรษทานของพระองค์ เพื่อเรามนุษย์ผู้เป็นคนบาป ด้วยพระปรีชาและความเพียรทนยิ่ง ช่วงระยะหลัง ๆ นี้มากกว่าที่เคยเป็นมาแต่ก่อน พระองค์ทรงปลุกเร้าบรรดาคริสตชนที่แยกตัวออกไป ให้รู้สึกสำนึกถึงการแตกแยก และปรารถนาอย่างยิ่งที่จะเข้ามารวมเป็นหนึ่งเดียวกัน ทุกหนแห่งผู้คนจำนวนมากรู้สึกถึงแรงกระตุ้นของพระหรรษทาน และในหมู่เพื่อนพี่น้องที่แยกตัวไปนั้น ก็เกิดมีกระบวนการมากขึ้นเรื่อย ๆ ที่ได้รับแรงคำจูงจากพระหรรษทานของพระจิตเจ้า เพื่อรื้อฟื้นเอกภาพขึ้นในหมู่คริสตชนทั้งหลาย กระบวนการที่มุ่งสู่เอกภาพนี้เรียกว่า “คริสตศาสนจักรสัมพันธ์” ผู้เข้าร่วมกระบวนการนี้ประกาศถึงพระเจ้า พระตรีเอกภาพ และประกาศยืนยันว่าพระเยซูเจ้าทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าและพระผู้ไถ่กู้ พวกเขากระทำเช่นนี้มีใช้ในฐานะปัจเจกบุคคล แต่รวมกันเป็นหมู่คณะต่าง ๆ ทั้งนี้แทบทุกคนถือว่าหมู่คณะที่เขาได้รับฟังข่าวดีนั้นเป็นคริสตจักรของตน และเป็นคริสตจักรของพระเจ้าอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม พวกเขาเฝ้ารอคอยในลักษณะที่แตกต่างกัน เพื่อจะได้พบคริสตศาสนจักรของพระเจ้าที่เป็นหนึ่งเดียว แลเห็นได้ และเป็นสากลแท้จริง ซึ่งถูกส่งมาในโลก เพื่อโลกจะได้หันมาหาข่าวดี และได้รับความรอดพ้น ทั้งนี้เพื่อพระสิริรุ่งโรจน์ของพระเจ้า

สภาสังคายนาตระหนักในเรื่องนี้ด้วยใจยินดียิ่ง และได้ประกาศคำสั่งสอนเรื่องพระศาสนจักรแล้ว บัดนี้สภาสังคายนาปรารถนาอย่างยิ่งที่จะฟื้นฟูเอกภาพในหมู่ผู้เป็นศิษย์ของพระคริสตเจ้าขึ้นใหม่ สภาสังคายนาจึงขอเสนอหนทางและวิธีการที่จะช่วยคาทอลิกให้สามารถตอบสนองพระหรรษทานและเสียงเรียกของพระเจ้าในเรื่องนี้

บทที่ 1

หลักการของคาทอลิก เรื่องคริสตศาสนจักรสัมพันธ์

2. สิ่งที่มีความรักของพระเจ้าเผยแสดงแก่เรามนุษย์คือ พระเจ้าพระบิดาทรงส่งพระบุตรองค์เดียวของพระองค์ มาในโลก เพื่อพระบุตรผู้ทรงรับสภาพมนุษย์จะได้ประทานชีวิตใหม่แก่มวลมนุษย์ โดยการไถ่กู้ของพระองค์ และรวมมนุษย์ทั้งหลายเข้าเป็นหนึ่งเดียว² ก่อนที่จะทรงถวายพระองค์เองเป็นพลีบูชาไร้ตำหนิมลทินใด ๆ บนพระแท่นบูชา พระคริสตเจ้าทรงอธิษฐานภาวนาต่อพระบิดา เพื่อทุกคนที่เชื่อในพระองค์ว่า “...เพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน เช่นเดียวกับที่พระองค์ทรงอยู่ในข้าพเจ้าและข้าพเจ้าอยู่ในพระองค์ เพื่อให้เขาทั้งหลายอยู่ในพระองค์และในข้าพเจ้า โลกจะได้เชื่อว่าพระองค์ทรงส่งข้าพเจ้ามา”³ พระองค์ทรงตั้งศีลมหาสนิทอันน่าอัศจรรย์ใจในพระศาสนจักรของพระองค์ และเอกภาพของคริสตศาสนจักรได้แสดงให้เห็นเป็นเครื่องหมาย และทำให้เป็นจริงในศีลมหาสนิทนี้ พระองค์ทรงมอบบัญญัติใหม่แก่บรรดาศิษย์ให้เขารักกันและกัน⁴ และทรงสัญญาจะประทานพระจิตเจ้าพระผู้ช่วยเหลือ⁵ แก่พวกเขา พระองค์ผู้ทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าและผู้ประทานชีวิตจะอยู่กับพวกเขาตลอดไป

หลังจากที่พระองค์ทรงถูกยกขึ้นบนไม้กางเขน และได้รับพระสิริรุ่งโรจน์แล้ว พระเยซูองค์พระผู้เป็นเจ้าก็ประทานพระจิตของพระองค์ให้ตามที่ได้ทรงสัญญาไว้ และด้วยเดชพระจิตเจ้า พระองค์ทรงเรียกและทรงรวมประชากรแห่งพันธสัญญาใหม่เข้ามาเป็นพระศาสนจักร รวมเป็นหนึ่งเดียวกันในความเชื่อ ความหวัง และความรัก ดังที่อัครสาวกเปาโลสอนเราว่า “มีกายเดียวและจิตเดียว ดังที่พระเจ้าทรงเรียกท่านให้มีความหวังประการเดียว มีองค์พระผู้เป็นเจ้าองค์เดียว ความเชื่อหนึ่งเดียว ศีลล้างบาปหนึ่งเดียว”⁶ ทั้งนี้เพราะ “ท่านทุกคนที่ได้รับศีลล้างบาปในพระคริสตเจ้า ก็สวมพระคริสตเจ้าไว้...เพราะท่านทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกันในพระคริสตเยซู”⁷

พระจิตเจ้าทรงพำนักอยู่ในผู้มีความเชื่อ ทรงปกครองดูแลทั่วคริสตศาสนจักร ทรงบันดาลให้เกิดความสัมพันธ์อันน่าพิศวงยิ่งในหมู่สัตบุรุษคริสตชน พระจิตเจ้าทรงนำบรรดาคริสตชนเข้ามาสัมพันธ์แน่นแฟ้นกับพระคริสตเจ้า เพื่อพระองค์จะทรงเป็นหลักสำคัญที่สุดแห่งเอกภาพของพระศาสนจักร งานของพระจิตเจ้าคือแจกจ่ายพระพรพรทาน และหน้าที่ต่าง ๆ⁸ พระองค์ทรงเสริมสร้างพระศาสนจักรของพระเยซูคริสต์ให้มั่นคงขึ้นด้วยหน้าที่ที่แตกต่างกัน “เพื่อเตรียมบรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ไว้สำหรับรับใช้ เสริมสร้างพระกายของพระคริสตเจ้า”⁹

เพื่อที่จะสร้างคริสตศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ขึ้นในทุกหนแห่งทั่วโลก จนวาระสุดท้ายแห่งกาลเวลา พระคริสตเจ้าทรงมอบหมายให้คณะอัครสาวก 12 องค์ มีภารกิจภารกิจสั่งสอน ปกครอง และทำให้ศักดิ์สิทธิ์¹⁰ พระองค์ทรงเลือกเปโตรจากอัครสาวก 12 องค์ และหลังจากเปโตรประกาศยืนยันความเชื่อในพระองค์แล้ว พระองค์ก็ทรงตกลงพระทัยว่า จะทรงตั้งพระศาสนจักรของพระองค์ขึ้น โดยอาศัยเปโตรผู้นี้ พระองค์ยังทรงสัญญากับท่านว่าจะทรงมอบกุญแจอาณาจักรสวรรค์ให้ท่านด้วย¹¹ และเมื่อเปโตรประกาศยืนยันความรักของท่านแล้ว พระองค์ก็ทรงมอบฝูงแกะของพระองค์ให้ เพื่อท่านจะได้เลี้ยงดูให้เข้มแข็งในความเชื่อ¹² และให้เป็นหนึ่งเดียวกันอย่างสมบูรณ์¹³ พระเยซูคริสต์เองจะทรงเป็นศิลาหัวมุมเสมอ¹⁴ และทรงเอาพระทัยใส่เลี้ยงดูวิญญาณของเรา¹⁵

พระเยซูคริสต์ทรงตั้งพระทัยให้บรรดาอัครสาวกและผู้สืบตำแหน่งของพวกท่าน คือบรรดาพระสังฆราชซึ่งมีผู้สืบตำแหน่งของเปโตรเป็นหัวหน้า ประกาศข่าวดีอย่างซื่อสัตย์ โปรดศีลศักดิ์สิทธิ์ และปกครองพระศาสนจักรนี้ด้วยความรัก ฉะนั้น ภายใต้การกระทำของพระจิตเจ้า พระคริสตเจ้าทรงตั้งพระทัยให้ประชากรของพระองค์ทวีขึ้น และทรงทำให้การเป็นศิษย์ของพระองค์สมบูรณ์ในเอกภาพ กล่าวคือ ในการประกาศยืนยันความเชื่อ ในการร่วมกันถวายการวาระกิจแด่พระเจ้า และในการรักษาความปรองดองกันฉันพี่น้องในครอบครัวของพระเจ้า

ฉะนั้น พระศาสนจักรจึงเป็นฝูงแกะหนึ่งเดียวของพระเจ้า เป็นเหมือนเครื่องหมายที่ถูกยกขึ้นให้นานาชาติได้เห็น¹⁶ เพราะพระศาสนจักรรับใช้มวลมนุษยชาติโดยทางข่าวดีแห่งสันติ¹⁷ ในขณะที่กำลังเดินทางไปด้วยความหวัง มุ่งสู่จุดหมายปลายทาง คือปิตุภูมิเบื้องบน¹⁸

นี่คือธรรมเนียมลัทธิศักดิ์สิทธิ์แห่งเอกภาพของพระศาสนจักร ซึ่งพระจิตเจ้าประทานผลกำลังแก่หน้าที่ต่างๆ ของพระศาสนจักร ในพระคริสต์และโดยทางพระคริสต์ พระศาสนจักรเป็นธรรมเนียมลัทธิ ซึ่งมีแบบฉบับสูงส่ง และมีปอเกิดในเอกภาพของพระบุคคลแห่งพระตรีเอกภาพ คือพระบิดา และพระบุตร ในพระจิต ทรงเป็นพระเจ้าหนึ่งเดียว

3. นับแต่เริ่มแรกของคริสตศาสนจักรหนึ่งเดียวของพระเจ้า นั้น ก็มีการแตกแยกเกิดขึ้น¹⁹ อัครสาวกเปาโลกล่าวคำหั้นเรื่องนี้อย่างมาก²⁰ แต่ทว่าในศตวรรษต่อๆ มา กลับปรากฏให้เห็นการแตกแยกมากขึ้น ชุมชนคริสตชนใหญ่ๆ แยกตัวออกจากการร่วมสัมพันธ์อย่างสมบูรณ์กับพระศาสนจักรคาทอลิก ซึ่งผู้คนจากทั้งสองฝ่ายสมควรถูกคำหั้น เพราะเรื่องนี้ถูกกล่าวถึงของพวกเขาที่ถือกำเนิดและเติบโตขึ้นมา มีความเชื่อในพระคริสต์ในชุมชนเหล่านี้ ไม่ควรถูกหาว่ามีบาปเกี่ยวข้องกับการแตกแยกดังกล่าวนี้ พระศาสนจักรคาทอลิกรับบุคคลเหล่านี้เป็นพี่น้องด้วยความเคารพที่ยิ่ง ฉะนั้น ผู้เชื่อในพระคริสต์และได้รับศีลล้างบาปจริง ก็อยู่ในความสัมพันธ์กับพระศาสนจักรคาทอลิก แม้ความสัมพันธ์นั้นจะไม่สมบูรณ์ก็ตาม ความแตกต่างหลากหลายระหว่างพวกเขากับพระศาสนจักรคาทอลิก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อความเชื่อ กฎวินัย หรือโครงสร้างของคริสตจักรก็ตาม ย่อมเป็นอุปสรรคมากขึ้น ซึ่งบางครั้งเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งต่อความสัมพันธ์อันสมบูรณ์ของคริสตจักร กระบวนการคริสตศาสนจักรสัมพันธ์พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ และแม้มีอุปสรรคต่างๆ ก็ยังเป็นความจริงว่า ผู้ชอบธรรมโดยความเชื่อในศีลล้างบาป ย่อมเป็นสมาชิกแห่งพระกายของพระคริสต์เจ้า²¹ เขามีสิทธิได้ชื่อว่าคริสตชน และบรรดาบุตรของพระศาสนจักรคาทอลิกก็ยอมรับเขาเป็นพี่น้องด้วย²²

นอกจากนั้น องค์ประกอบโดดเด่นบางอย่างและของประทานหลากหลาย ที่ร่วมกันสร้างสรรค์ชีวิตให้แก่พระศาสนจักร สามารถมีอยู่นอกขอบเขตที่มองเห็นได้ของพระศาสนจักรคาทอลิก อันได้แก่พระวาจาของพระเจ้าที่ถูกบันทึกไว้ ชีวิตแห่งพระพรพรทาน ความเชื่อ ความหวังและความรัก พร้อมด้วยพระพรชีวิตภายในของพระจิตเจ้า และปัจจัยอื่นๆ ที่มองเห็นได้ ซึ่งมาจากพระคริสต์และนำไปสู่พระคริสต์ ล้วนเป็นสิทธิของคริสตศาสนจักรหนึ่งเดียวของพระคริสต์ทั้งสิ้น

บรรดาเพื่อนพี่น้องที่แยกตัวไปจากเรา ใช้การประกอบพิธีกรรมหลายอย่างของศาสนาคริสต์ด้วย การประกอบพิธีกรรมเหล่านั้น สามารถก่อให้เกิดชีวิตแห่งพระพรพรทานได้จริงอย่างแน่นอน ในแบบที่แตกต่างกันตามสภาวะของแต่ละคริสตจักร หรือชุมชนคริสตจักรนั้นๆ การประกอบพิธีกรรมเหล่านี้ต้องถือว่าสามารถนำไปสู่ชุมชนแห่งความรอดได้

ผลก็คือแม้เราเชื่อว่า คริสตจักรและชุมชนคริสตจักรทั้งหลายที่แยกออกไป²³ ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์อยู่บ้างในบางด้านก็ตาม แต่ก็มิได้ขาดความสำคัญเด่นชัดในเรื่องธรรมเนียมลัทธิแห่งความรอด ทั้งนี้เพราะพระจิตของพระคริสต์

เจ้า มิได้ทรงละเว้นจากการใช้คริสตจักรเหล่านั้นเป็นเครื่องมือแห่งความรอด ซึ่งได้รับประสิทธิผลของตนจากพระพรพรทาน และความจริงสมบูรณ์ที่พระคริสตเจ้าทรงมอบหมายไว้กับคริสตจักรนี้

ถึงกระนั้น เพื่อนพี่น้องของเราที่แยกออกไปเหล่านั้น ไม่ว่าจะคำหนึ่งในแง่ปัจเจกบุคคล หรือในแง่ชุมชน คริสตจักรและคริสตจักรก็ตาม ก็มีได้รับพระพรแห่งเอกภาพนั้นที่พระคริสตเจ้าทรงปรารถนาประทานแก่ผู้เกิดใหม่โดยทางพระองค์ให้เป็นกายเดียวกัน และเข้าสู่ชีวิตใหม่กับพระองค์ อันเป็นเอกภาพซึ่งพระคัมภีร์และธรรมเนียมโบราณของคริสตจักรได้ประกาศไว้ เพราะโดยทางพระศาสนจักรคาทอลิกของพระคริสตเจ้าเท่านั้น ซึ่งเป็น “แหล่งรวมเครื่องมือแห่งความรอดทั้งหมด” ที่พวกเขาจะได้รับประโยชน์เต็มที่จากเครื่องมือแห่งความรอดนี้ เราเชื่อว่าองค์พระผู้เป็นเจ้าของเราทรงมอบหมายพระพรทุกประการแห่งพันธสัญญาใหม่ให้แก่คณะอัครสาวกเท่านั้น ซึ่งมีเปโตรเป็นหัวหน้า เพื่อสร้างพระกายของพระคริสตเจ้าขึ้นมาบนโลก โดยประชากรของพระเจ้าทุกคนต้องเข้ามารวมเป็นหนึ่งเดียวกับพระกายนี้ แม้สมาชิกของประชากรของพระเจ้ายังคงทำบาปก็ตาม แต่ประชากรนี้ยังเติบโตขึ้นเสมอในพระคริสตเจ้า ขณะเดินทางบนโลกนี้ มีพระปรีชาญาณอันอ่อนโยนของพระเจ้าชี้แนวทาง ตามแผนการที่พระเจ้าทรงซ่อนเร้นไว้ จนกว่าประชากรนี้จะบรรลุถึงสิริรุ่งโรจน์นิรันดรอย่างมีความสุขในนครเยรูซาเล็มสวรรค์

4. ทุกวันนี้ ในส่วนต่างๆ ของโลก พระพรพรทานของพระจิตเจ้าทรงบันดาลให้มีความพยายามมากมาย โดยการอธิษฐานภาวนา การใช้วาจา และการกระทำต่างๆ เพื่อมุ่งสู่เอกภาพสมบูรณ์ที่พระคริสตเจ้าทรงปรารถนา สภาสังคายนาขึ้นขอกระตุ้นเตือนคาทอลิกทุกคนให้รับรู้เครื่องหมายแห่งกาลเวลา และให้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันและชาญฉลาดในงานคริสตศาสนจักรสัมพันธ์

คำว่า “กระบวนการคริสตศาสนจักรสัมพันธ์” หมายถึงงานริเริ่มและกิจกรรมต่างๆ ที่มีการวางแผนและดำเนินการตามความจำเป็นของคริสตจักร ตามโอกาสที่เอื้ออำนวย เพื่อส่งเสริมเอกภาพของบรรดาคริสตชน งานเหล่านี้เริ่มแรกเป็นความพยายามทุกประการ เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำพูด การตัดสิน และการกระทำใดๆ ซึ่งมีได้บ่งบอกสภาวะของเพื่อนพี่น้องของเราที่แยกออกไป ด้วยความจริงและความเป็นธรรม อันมีผลทำให้ความสัมพันธ์กับพวกเขายุ่งยากยิ่งขึ้น จากนั้นก็เป็น “การเสวนากัน” ระหว่างผู้มีความรู้เชี่ยวชาญจากคริสตจักรและชุมชนคริสตศาสนจักรต่างๆ ในการพบปะเสวนา ซึ่งจัดขึ้นด้วยจิตตารมณ์ทางศาสนา แต่ละคนชี้แจงอธิบายอย่างลึกซึ้งซึ่งยิ่งขึ้นถึงข้อคำถาม และชี้ให้เห็นลักษณะเด่นชัดเฉพาะต่างๆ ของแต่ละคริสตศาสนจักร ในการเสวนาเช่นนี้ ทุกคนได้รับความรู้ชัดเจนขึ้นและมีความชื่นชมมากขึ้น ในข้อคำถามและการดำเนินชีวิตศาสนาของชุมชนคริสตจักรทั้งสองฝ่าย นอกจากนั้น วิถีทางเช่นนี้ยังช่วยเตรียมพวกเขาให้ร่วมมือกันทำหน้าที่ต่างๆ เพื่อความดีส่วนรวมของมวลมนุษยชาติ ตามที่มโนธรรมคริสตชนเรียกร้อง และหากที่ใดทำได้ ก็ให้มีการอธิษฐานภาวนาร่วมกันด้วย สุดท้าย ทุกคนต้องสำรวจตรวจสอบความซื่อตรงของตนต่อพระประสงค์ของพระคริสตเจ้าสำหรับคริสตจักร แล้วลงมือกระทำภารกิจปรับปรุงฟื้นฟูทุกสิ่งอย่างจริงจัง

เมื่อคริสตชนคาทอลิกลงมือกระทำการต่างๆ เช่นนี้ด้วยความฉลาดรอบคอบและด้วยความเพียรทน โดยได้รับการชี้แนะอย่างเอาใจใส่จากพระสังฆราชของตน พวกเขาก็ช่วยส่งเสริมความยุติธรรมและความจริง ความสามัคคีและการร่วมมือกันทำงาน รวมทั้งมีจิตตารมณ์ความรักกันฉันพี่น้องและความเป็นหนึ่งเดียวกันด้วย เมื่อค่อยๆ เอาชนะอุปสรรคขัดขวางความสัมพันธ์สมบูรณ์ของพระศาสนจักรอย่างเป็นทางการขึ้นเป็นขั้นตอนแล้ว ก็เป็นหนทางให้คริสตชนทุกคนได้เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณร่วมกัน ในที่สุดก็จะรวมเข้าอยู่ในคริสตจักรหนึ่งเดียวนี้ด้วยความเป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งพระคริสตเจ้าประทานให้แก่พระศาสนจักรของพระองค์นับแต่แรกเริ่มแล้ว เราเชื่อว่าความเป็นหนึ่งเดียวอยู่ในเนื้อแท้ของ

พระศาสนจักรคาทอลิก เป็นสิ่งที่พระศาสนจักรคาทอลิกไม่อาจสูญเสียไปได้ และเราหวังว่าความเป็นหนึ่งเดียวนี้จะทวีขึ้นเรื่อยไป จนวาระสุดท้ายแห่งกาลเวลา

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ชัดเจนว่า เมื่อปัจเจกบุคคลทั้งหลายปรารถนามีความสัมพันธ์สมบูรณ์กับพระศาสนจักรคาทอลิก การเตรียมตัวและการคืนดี ถือเป็นภารกิจซึ่งมีธรรมชาติแตกต่างไปจากกิจการคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ แต่ไม่มีอะไรขัดแย้งกันระหว่างสองเรื่องนี้เลย เพราะทั้งสองมาจากวิถีทางนำอัครรรยี่ใจยิ่งของพระเจ้าเช่นกัน

ในการทำงานของคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ ต้องให้แน่ใจว่าเขาให้ความสนใจต่อเพื่อนพี่น้องผู้แยกออกไปนั้นจริงๆ โดยอธิษฐานภาวนาเพื่อพวกเขา บอกให้พวกเขาทราบเรื่องราวเกี่ยวกับคริสตจักร และเริ่มเป็นคนผูกมิตรกับพวกเขา ก่อน อย่างไรก็ตาม หน้าที่แรกสุดคือ การเอาใจใส่ประเมินอย่างซื่อสัตย์ว่าสิ่งใดจำเป็นต้องทำ หรือต้องปรับปรุงฟื้นฟูขึ้นใหม่ ภายในบ้านของพระศาสนจักรคาทอลิกเอง ทั้งนี้เพื่อชีวิตของพระศาสนจักรจะได้เป็นสักขีพยานอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น และซื่อสัตย์ต่อคำสั่งสอน และต่อสถาบันต่างๆ ซึ่งมาจากพระคริสตเจ้าและมาสู่พระศาสนจักรนี้โดยทางบรรดาอัครสาวก

แม้พระศาสนจักรคาทอลิกได้รับมอบความจริงที่พระเจ้าทรงเผยแสดง รวมทั้งเครื่องมือแห่งความรอดทั้งหมดก็ตาม แต่สมาชิกของพระศาสนจักรหาได้เจริญชีวิตตามพระพรเหล่านั้นด้วยใจเร่าร้อนเท่าที่ควรไม่ จึงส่งผลให้ภาพลักษณ์ของพระศาสนจักรมัวหมอง ในสายตาของเพื่อนพี่น้องผู้แยกตัวออกไป และในสายตาของทั้งโลก อีกทั้งยังส่งผลให้อาณาจักรของพระเจ้าเติบโตช้าด้วย ฉะนั้น คาทอลิกทุกคนจึงต้องมุ่งเพื่อเป็นคริสตชนสมบูรณ์²⁴ คาทอลิกแต่ละคนต้องทำหน้าที่ของตน เพื่อพระศาสนจักรจะได้รับการชำระให้บริสุทธิ์ยิ่งขึ้นและฟื้นฟูขึ้นใหม่ทุกวัน เพราะพระศาสนจักรแบกความสุภาพถ่อมตนและความตายของพระเยซูเจ้าไว้ในกายของตนอยู่เสมอ²⁵ จนถึงวันที่พระคริสตเจ้าจะทรงพบพระศาสนจักรนี้รุ่งโรจน์ปราศจากตำหนิ และมลทินริ้วรอยใดๆ²⁶

ทุกคนในพระศาสนจักรต้องรักษาเอกภาพในเรื่องสำคัญๆ ไว้ ขอให้ทุกคนใช้เสรีภาพให้เหมาะสมกับพระพรที่ได้รับ ทั้งเรื่องรูปแบบหลากหลายของชีวิตจิต และระเบียบวินัย ในเรื่องจารีตพิธีกรรมที่แตกต่างกัน และแม้กระทั่งในเรื่องการศึกษาหาความรู้ด้านเทววิทยาถึงความจริงที่พระเจ้าทรงเผยแสดงด้วย ในทุกสิ่งเหล่านี้ ขอให้คงความรักไว้เสมอ หากพวกเขาถือซื่อสัตย์ตามแนวทางดังกล่าว พวกเขาก็กำลังแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดยิ่งขึ้นถึงความเป็นพระศาสนจักรสากลที่สืบจากอัครสาวกโดยแท้จริง

อีกประการหนึ่ง คริสตชนคาทอลิกต้องยินดียอมรับและชื่นชมกับของประทานแบบคริสต์จริงๆ จากมรดกร่วมกันของเรา ซึ่งพบได้ในหมู่เพื่อนพี่น้องที่แยกไปเหล่านั้น เป็นการถูกต้องเหมาะสมยิ่งที่จะรับรู้ถึงความมั่งคั่งของพระคริสตเจ้า และผลงานชั้นวีรชนในชีวิตของผู้คนอื่นๆ ที่เป็นสักขีพยานถึงพระคริสตเจ้า จนบางครั้งถึงกับต้องหลังเลื้อดของตนด้วย เพราะพระเจ้าทรงกระทำการอย่างนำอัครรรยี่ใจยิ่ง และพระองค์ทรงสมควรได้รับการสรรเสริญเสมอ

อีกทั้งเราต้องไม่ลืมว่า สิ่งที่พระจิตเจ้าทรงกระทำโดยพระพรของพระองค์ ในดวงใจของเพื่อนพี่น้องคริสตชนผู้แยกออกไปนั้น สามารถช่วยสอนเราให้เกิดปัญญาด้วย สิ่งที่เป็นแบบคริสต์จริงๆ ย่อมไม่ขัดแย้งกับสิ่งที่มีความเชื่อแท้เลย อันที่จริง กลับช่วยให้เราสำนึกถึงซึ่งยิ่งขึ้นถึงธรรมล้ำลึกของพระคริสตเจ้าและพระศาสนจักร

ถึงกระนั้น การแตกแยกกันในหมู่คริสตชนก็เป็นอุปสรรคขัดขวางมิให้พระศาสนจักรบรรลุถึงความเป็นสากลสมบูรณ์ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของพระศาสนจักรเอง ในบรรดาบุตรของพระศาสนจักร แม้ผูกพันอยู่กับพระศาสนจักรโดยศีลล้างบาป แต่ยังคงห่างจากความสนิทสัมพันธ์กับพระศาสนจักร ยิ่งกว่านั้น พระศาสนจักรยังพบด้วยว่า เป็นการยากยิ่งขึ้นที่จะแสดงออกในชีวิตจริง ถึงความเป็นสากลในกิจการงานต่างๆ ของพระศาสนจักรเอง

สภาสังคายนาอินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่เห็นสัตบุรุษคาทอลิกเข้ามามีส่วนร่วมในงานคริสตศาสนจักรสัมพันธ์มากขึ้น สภาสังคายนาขอฝากงานนี้ให้พระสังฆราชทั้งหลายทั่วโลก ให้เอาใจใส่ สนับสนุนแนะนำพวกเขาด้วยความฉลาดรอบคอบ

บทที่ 2

การทำงานคริสตศาสนจักรสัมพันธ์

5. พระศาสนจักรทั้งหมด ทั้งสัตบุรุษคริสตชนและนายชุมพา ให้ความเอาใจใส่กับการบรรลุถึงความสนิทสัมพันธ์เป็นหนึ่งในเดี๋ยวนี้ ความเอาใจใส่ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับคริสตชนทุกคน ตามพรสวรรค์ของตนไม่ว่าจะเป็นผู้ดำเนินชีวิตคริสตชนเป็นปกติประจำวันของตน หรือเป็นผู้ทำงานศึกษาค้นคว้าด้านเทววิทยาหรือประวัติศาสตร์ก็ตาม ความเอาใจใส่นี้แสดงให้เห็นพอสมควรแล้วถึงสายสัมพันธ์แห่งความเป็นพี่น้องในหมู่คริสตศาสนิกชนทั้งหลาย และยังช่วยนำไปสู่เอกภาพสมบูรณ์เต็มที่ ซึ่งพระเจ้าทรงพระเมตตาพอพระทัยให้เป็นเช่นนั้น

6. การปฏิรูปฟื้นฟูของพระศาสนจักร²⁷ มีรากฐานสำคัญอยู่ที่ความซื่อสัตย์มั่นคงมากขึ้นต่อกระแสเรียกของพระศาสนจักรเอง ไม่ต้องสงสัยเลยว่านี่คือรากฐานของกระบวนการเพื่อเอกภาพ

พระคริสตเจ้าทรงเรียกพระศาสนจักรให้ปฏิรูปฟื้นฟูตนเองอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่พระศาสนจักรกำลังเดินทางในโลกนี้ พระศาสนจักรจำเป็นต้องทำเช่นนี้ ตรวจจับที่พระศาสนจักรเป็นสถาบันอันประกอบด้วยมนุษย์ชายหญิงบนโลกนี้ ดังนั้น ถ้าในบางเวลาและสถานที่ เกิดข้อบกพร่องในเรื่องความประพฤติด้านศีลธรรม หรือระเบียบวินัย หรือแม้กระทั่งในวิถีทางที่คำสอนของพระศาสนจักรถูกเรียบเรียงเป็นบทสวดขึ้นมา ซึ่งเรื่องนี้ต้องระวังแยกแยะชัดเจนจากเรื่องคลั่งความเชื่อ ข้อบกพร่องต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการจัดการให้ถูกต้องในเวลาอันเหมาะสม

ฉะนั้น การปฏิรูปฟื้นฟูพระศาสนจักรจึงมีความสำคัญต่องานคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ด้วย แวดวงชีวิตด้านต่างๆ ของคริสตจักร ก็มีการปฏิรูปฟื้นฟูดำเนินอยู่แล้ว กระบวนการขับเคลื่อนเรื่องพระคัมภีร์และพิธีกรรม งานเทศน์สอน พระวาจาของพระเจ้าและงานคำสอน งานแพร่ธรรมของฆราวาส ชีวิตนักบวชรูปแบบใหม่ๆ ชีวิตจิตของผู้แต่งงานมีครอบครัว คำสอนด้านสังคม และกิจกรรมด้านสังคมของพระศาสนจักร ทุกสิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนตรายืนยันและเครื่องหมายบ่งถึงความเจริญก้าวหน้าของงานคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ต่อไปในภายภาคหน้า

7. หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่หัวใจแล้ว ย่อมไม่อาจมีคริสตศาสนจักรสัมพันธ์แท้ได้ เพราะความปรารถนาอยากมีเอกภาพจะเกิดขึ้นและพัฒนาก้าวหน้าอย่างสมบูรณ์ได้ ก็โดยการปฏิรูปภายในความคิดจิตใจของตน²⁸ โดยการปฏิบัติตนเอง และมีความรักเต็มเปี่ยมเท่านั้น ดังนั้น เราต้องอธิษฐานภาวนาขอพระเจ้าโปรดประทานพระพรพรทานเพื่อเราจะได้ปฏิบัติตนเอง มีใจสุภาพถ่อมตนอ่อนโยนในการรับใช้ผู้อื่น อีกทั้งมีทัศนคติใจกว้าง เป็นพี่น้องต่อทุกคน นักบุญเปาโลกล่าวไว้ว่า “ข้าพเจ้าผู้ถูกจองจำเพราะองค์พระผู้เป็นเจ้า วอนขอท่านทั้งหลายให้ดำเนินชีวิตสมกับการที่ท่านได้รับเรียก จงถ่อมตนอยู่เสมอ จงมีความอ่อนโยนพากเพียร อดทนต่อกันด้วยความรัก พยายามรักษาเอกภาพแห่งพระจิตเจ้าด้วยสายสัมพันธ์แห่งสันติ”²⁹ คำกระตุ้นเตือนนี้มุ่งเป็นพิเศษสำหรับผู้ได้รับเรียกขึ้นสู่

ศักดิ์สงฆ์ ทั้งนี้เพื่อจะได้สืบต่องานพันธกิจของพระคริสตเจ้า พระองค์ “มิได้มาเพื่อให้ผู้อื่นรับใช้ แต่มาเพื่อรับใช้ผู้อื่น”³⁰

ถ้อยคำต่อไปนี้นักบุญยอห์น บอกซ์ตันเจนนับปาปผิดต่อเอกภาพ “ถ้าเราพูดว่าเราไม่เคยทำบาป เราก็กทำให้พระองค์ตรัสคำเท็จ และพระวาจาของพระองค์ไม่อยู่ในเรา”³¹

คริสตชนทุกคนควรระลึกไว้ว่า ยิ่งเขาพยายามเจริญชีวิตให้ศักดิ์สิทธิ์ตามพระวรสารมากเท่าไร เขาก็ยิ่งช่วยเสริมสร้างเอกภาพของคริสตชน และนำไปปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้นเท่านั้น เพราะยิ่งเขาใกล้ชิดเป็นหนึ่งเดียวกับพระบิดา พระวจนาตถ์และพระจิตมากเพียงไร เขาก็ยิ่งสามารถเติบโตในความรักต่อกันฉันพี่น้องมากขึ้น ลึกซึ้งขึ้น และง่ายขึ้นเพียงนั้น

8. การเปลี่ยนแปลงจิตใจ การดำเนินชีวิตศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งการอธิษฐานภาวนา ทั้งสาธารณะและเป็นส่วนตัว เพื่อเอกภาพของคริสตศาสนจักร ถือเป็นจิตวิญญาณของกระบวนการทั้งหมดเพื่อคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ และเช่นนี้จึงสมได้ชื่อว่าเป็น “คริสตศาสนจักรสัมพันธ์ด้านชีวิตจิต”

คริสตชนคาทอลิกผู้จักรกรรมเนียมการหมั่นสวดบทภาวนา เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวของคริสตศาสนจักร ซึ่งองค์พระผู้ไถ่เองทรงอธิษฐานภาวนาขอพระบิดาอย่างร้อนรนในคืนก่อนที่พระองค์จะทรงสิ้นพระชนม์ว่า “เพราะว่าที่ใดมีสองหรือสามคน ชุมนุมกันในนามของเรา เราอยู่ที่นั่นในหมู่พวกเขา”³²

ในสถานการณ์พิเศษบางกรณี อาทิ เมื่อมีการภาวนา “เพื่อความเป็นหนึ่งเดียว” และในงานชุมนุมคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ จึงมีอนุญาตและปรารถนาอย่างยิ่งให้คาทอลิกอธิษฐานภาวนาร่วมกันกับเพื่อนพี่น้องของเราที่แยกออกไป แนนอนว่าการอธิษฐานภาวนาร่วมกันดังกล่าว เป็นเครื่องมือขอรับพระพรพรทานเพื่อเอกภาพและเป็นการแสดงออกแท้จริงถึงสายสัมพันธ์ที่ผูกพันเรากาตอลิก กับเพื่อนพี่น้องของเราที่แยกออกไปไว้ด้วยกัน “เพราะว่าที่ใดมีสองหรือสามคนชุมนุมกัน ในนามของเรา เราอยู่ที่นั่นในหมู่พวกเขา”

ถึงกระนั้น ต้องไม่ถือว่าการประกอบพิธีการระงะกิจร่วมกัน (Communicatio in Sacris) เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้เพื่อฟื้นฟูเอกภาพในหมู่คริสตชน โดยมีได้ไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อน มีหลักเกณฑ์สำคัญสองประการสำหรับควบคุมดูแลเรื่องการประกอบพิธีการระงะกิจร่วมกันนี้ ประการแรกคือ การเป็นสักขีพยานถึงเอกภาพของพระศาสนจักร ประการที่สองคือ การมีส่วนร่วมในเครื่องมือแห่งพระพรพรทาน

โดยปกติแล้ว การเป็นสักขีพยานถึงเอกภาพของคริสตจักร ห้ามคริสตชนประกอบพิธีการระงะกิจร่วมกัน เว้นแต่บางครั้งเพราะพระพรพรทานที่ได้รับอาเจยอมให้มีการปฏิบัติเช่นนั้นได้ พระสังฆราชท้องถิ่นผู้มีอำนาจต้องตัดสินใจอย่างรอบคอบ ถึงวิธีการที่นำมาใช้ โดยคำนึงถึงกรณีแวดล้อมในเรื่องเวลา สถานที่ และบุคคลต่างๆ ด้วย หากมิได้มีบทบัญญัติกำหนดไว้ โดยสภาพระสังฆราช หรือโดยสันตะสำนัก

9. เราจำเป็นต้องเรียนรู้ทัศนะของเพื่อนคริสตชนที่แตกแยกไป เพื่อจะบรรลุจุดมุ่งหมายนี้ เราต้องศึกษาหาความรู้ด้วยจิตสำนึกถึงความเป็นจริงและด้วยเจตนาบริสุทธิ์ คริสตชนคาทอลิกผู้มีพื้นฐานดีถูกต้องแล้ว จำเป็นต้องทำความเข้าใจเพื่อนพี่น้องคริสตชนของเราที่แยกไปในเรื่องข้อคำสอน ประวัติศาสตร์ ชีวิตจิต และชีวิตพิธีกรรม จิตวิทยา ด้านศาสนา และพื้นฐานโดยทั่วไปของพวกเขา สิ่งมีคุณค่าที่สุดสำหรับจุดมุ่งหมายนี้คือ การประชุมพบปะกันของทั้งสองฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อพูดคุยอภิปรายกันถึงปัญหาด้านเทววิทยา ซึ่งแต่ละฝ่ายปฏิบัติต่อกัน บนฐานะเท่าเทียม

กัน โดยผู้เข้าร่วมประชุมพบปะกันนั้นเป็นบุคคลผู้มีความรู้จริง และได้รับรองจากพระสังฆราช การเสวนาเช่นนี้ ช่วยให้ เห็นชัดยิ่งขึ้นว่าสถานการณ์แท้จริงของพระศาสนจักรคาทอลิกเป็นเช่นไร และเราจะเข้าใจได้ดีขึ้นถึงทัศนะของเพื่อนพ ี้องคริสตชนที่แยกออกไป และความเชื่อของเราจะได้รับการอธิบายอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

10. เทววิทยาและวิชาความรู้สาขาอื่นๆ โดยเฉพาะความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ต้องมีการสอนให้คำนึงถึง มุมมองด้านคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ กับเพื่อนพ้องคริสตชนของเราที่แยกไป ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้อง ตรงตามข้อเท็จจริง มากที่สุด

เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ที่ผู้ซึ่งจะเป็นนายชุมพาและพระสงฆ์ในวันข้างหน้า จะต้องเอาใจใส่ศึกษาเทววิทยาในลักษณะ ดังกล่าว และมีใช้แบบถกเถียงโต้แย้งกัน โดยเฉพาะด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนพ้องคริสตชนที่ แยกไปและพระศาสนจักรคาทอลิก

สิ่งนี้มีความสำคัญยิ่งขึ้น เพราะการอบรมสั่งสอนชีวิตจิตแก่บรรดาคริสตชนและนักบวชนั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษา อบรมที่พระสงฆ์ได้รับมา

ยิ่งกว่านั้น คาทอลิกที่ทำงานธรรมดาในเขตพื้นที่บริเวณเดียวกับคริสตชนอื่นๆ ก็ควรรู้ถึงปัญหาและประโยชน์ ต่างๆ ที่ได้รับ ในการทำงานแพร่ธรรมยุคนี้ ซึ่งมาจากกระบวนการเพื่อคริสตศาสนจักรสัมพันธ์

11. วิถีทางและวิธีการชี้แจงอธิบายความเชื่อคาทอลิก ไม่ควรเป็นอุปสรรคต่อการเสวนากับเพื่อนพ้องคริสต ชนอื่นๆ แน่นนอน เป็นสิ่งสำคัญยิ่งว่า ข้อความเชื่อต้องได้รับการนำเสนออย่างครบถ้วน ไม่มีสิ่งใดแปลกแยกไปจากจิตตาร มณ์แห่งคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ได้เท่าการแสวงหาเจียบบนหนึ่งเฉย ซึ่งการทำเช่นนี้ส่งผลให้ข้อคำสอนคาทอลิกสูญเสีย ความบริสุทธิ์ และทำให้ความหมายแท้ของข้อคำสอนขาดความชัดเจน

ขณะเดียวกัน ความเชื่อคาทอลิกต้องได้รับการชี้แจงและอธิบายให้ถูกต้องลึกซึ้ง ด้วยการใช้อ้อยคำที่เพื่อนพ้อง คริสตชนที่แยกไปนั้น สามารถเข้าใจได้จริงๆ

ยิ่งกว่านั้น ในงานเสวนาคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ นักเทววิทยาคาทอลิกต้องยึดมั่นอยู่กับคำสอนของพระศาสน จักร ต้องพิจารณาไตร่ตรองธรรมล้ำลึกของพระเจ้าร่วมกับเพื่อนพ้องคริสตชนของเราที่แยกออกไป และต้องกระทำนี้ ด้วยใจรัก แสวงหาความจริงด้วยความชัดเจนและด้วยใจสุภาพถ่อมตน เมื่อมีการเปรียบเทียบข้อคำสอนซึ่งกันและกัน พวกเขาควรระลึกเสมอว่ามี “ลำดับชั้นของความจริง” อยู่ในข้อคำสอนของคาทอลิกด้วย เพราะว่าความจริงเหล่านั้น แตกต่างกันไปตามส่วนที่สัมพันธ์กับความเชื่อพื้นฐานของคริสตชน ฉะนั้น การเทียบเคียงกันอย่างพี่น้องเช่นนี้ย่อมเป็น หนทางให้ทุกคนเข้าใจอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นถึงความไพบูลย์อันสุดจะหยั่งรู้ได้ของพระคริสตเจ้า และนำเสนอได้อย่างชัดเจน ยิ่งขึ้น³⁴

12. ต่อหน้าโลกทั้งมวล ขอให้คริสตชนทุกคนประกาศยอมรับว่า ตนเชื่อในพระตรีเอกภาพ พระเจ้าหนึ่งเดียว สามพระบุคคล เชื่อในพระบุตรพระเจ้า ผู้ทรงรับธรรมชาติมนุษย์ ผู้ทรงเป็นองค์พระผู้ไถ่และองค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา เมื่อพวกเขาพร้อมแรงพยายามด้วยกันและให้ความเคารพซึ่งกันและกัน พวกเขาก็เป็นสักขีพยานถึงความหวังร่วมกัน ซึ่ง ไม่ทำให้เราผิดหวังเลย ในปัจจุบัน เมื่อความร่วมมือกันด้านสังคมในเรื่องต่างๆ แพร่ไปทั่ว ผู้คนทั้งหลายไม่ว่าใครเลยจึง ได้รับเรียกให้มาทำงานร่วมกัน ทั้งนี้เป็นเหตุผลสำคัญยิ่งสำหรับผู้เชื่อในพระเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งคริสตชน ผู้ได้ชื่อ

ว่าเป็นคนของพระคริสตเจ้า ความร่วมมือกันในหมู่คริสตชนแสดงให้เห็นชัดเจนถึงความสัมพันธ์ ซึ่งรวมพวกเขาเข้าเป็นหนึ่งเดียวกัน และความร่วมมือกันยังบ่งชี้ให้เห็นถึงพระพักตร์ของพระคริสตเจ้า ผู้รับใช้ผู้อื่น ความร่วมมือกันนี้ซึ่งเริ่มมีขึ้นแล้วในหลายประเทศ โดยเฉพาะในภูมิภาคที่กำลังเจริญก้าวหน้าด้านสังคมและเทคโนโลยีนั้น ควรได้รับการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น ในเรื่องการให้คุณค่าอันถูกต้องถึงศักดิ์ศรีของมนุษย์ การเสริมสร้างสันติสุขการนำเอาหลักพระวรสารไปใช้ในชีวิตรทางสังคม ความเจริญก้าวหน้าของศิลปะและวิทยาการต่างๆ ตามจิตตารมณ์แบบคริสต์ หรือเรื่องการหาวิธีแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อลดความทุกข์ยากของเพื่อนมนุษย์ในยุคของเรา อาทิ ความหิว และภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ และยังมีเรื่องการไม่รู้หนังสือ กับความยากจน การขาดแคลนที่อยู่อาศัย และการแบ่งปันทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกันเหล่านี้เป็นต้น โดยความร่วมมือกันนี้ ทุกคนที่เชื่อในพระคริสตเจ้าสามารถรู้จักกันและชื่นชมซึ่งกันและกันมากขึ้น และเช่นนี้ก็สามารถแผ้วถางทางไปสู่เอกภาพในหมู่คริสตชนได้

บทที่ 3

บรรดาคริสตจักร และชุมชนคริสตจักรต่าง ๆ ที่แยกไปจากสันตะสำนักแห่งโรม

13. เวลาที่เราขอให้ความสนใจเป็นพิเศษกับเรื่องการแตกแยกสำคัญสองประเภท ที่ส่งผลกระทบเสียหายต่อพระภุษาไร้ตะเข็บของพระคริสตเจ้า

การแตกแยกครั้งแรกๆ เกิดขึ้นทางตะวันออก เมื่อมีการโต้แย้งคัดค้านข้อความเชื่อของสภาสังคายนาเอเฟซัสและสภาสังคายนาอัลเชดอน และต่อมาเมื่อคริสตจักรสัมพันธ์ระหว่างคริสตจักรของบรรดาปีตาคารยทางตะวันออก กับสันตะสำนักแห่งโรมขาดจากกัน

การแตกแยกครั้งสำคัญเกิดขึ้นในอีกสี่ศตวรรษต่อมาทางตะวันตก จากเหตุการณ์ต่างๆ ที่มักเรียกโดยรวมว่า “การปฏิรูป” ผลคือชุมชนคริสตศาสนจักรมากมายทั้งระดับชาติหรือระดับนิกาย แยกตัวออกจากสันตะสำนักแห่งโรม ในบรรดาคริสตศาสนจักรเหล่านั้น คริสตจักรที่ยังคงมีธรรมเนียมและโครงสร้างของคาทอลิกอยู่ คือคริสตจักรแองกลิกัน ซึ่งถือว่าอยู่ในฐานะพิเศษ

การแยกตัวออกไปเหล่านี้มีความแตกต่างกันมาก มิใช่เพราะเหตุผลเรื่องต้นกำเนิด สถานที่ หรือยุคสมัยเท่านั้น แต่แตกต่างกันโดยเฉพาะในเรื่องธรรมชาติ และความร้ายแรงของปัญหา ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเชื่อและโครงสร้างของคริสตจักร สภาสังคายนามิได้ลดทอนความสำคัญเรื่องความแตกต่างกันระหว่างชุมชนคริสตจักรต่างๆ อีกทั้งมิได้มองข้ามสายสัมพันธ์ที่มีอยู่ในชุมชนเหล่านี้แม้แตกแยกกันก็ตาม ดังนั้น สภาสังคายนาจึงตัดสินใจนำเสนอข้อพิจารณาต่อไปนี้ เพื่อการทำงานคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ด้วยความรอบคอบ

I ข้อพิจารณาพิเศษเรื่องคริสตจักรตะวันออก

14. เป็นเวลานานหลายศตวรรษที่คริสตจักรตะวันออก และคริสตจักรตะวันตก ต่างเดินทางมาของตน แม้จะเชื่อมโยงสัมพันธ์กันในความเชื่อและชีวิตศีลศักดิ์สิทธิ์ก็ตาม เมื่อเกิดความขัดแย้งเรื่องความเชื่อและกฎวินัยระหว่างทั้งสองฝ่าย สันตะสำนักแห่งโรมซึ่งได้รับการยอมรับจากทั้งสองฝ่าย จะทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนวทาง ส่วนเรื่องสำคัญอื่นๆ สภาสังคายนาใครขอเตือนให้ระลึกว่า ในทางตะวันออก มีคริสตจักรเฉพาะหรือคริสตจักรท้องถิ่นเกิดขึ้นมากมาย

โดยในลำดับแรกคือคริสตจักรของบรรดาปีตาจารย์ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ภาคภูมิใจว่า ต้นกำเนิดของพวกเขาเกิดจากบรรดาอัครสาวก ดังนั้น เรื่องที่คริสตชนตะวันออกให้ความสนใจ และยังคงดูแลเอาใจใส่เรื่อยมาเป็นลำดับแรกในคริสตจักรท้องถิ่นของตน คือการสงวนรักษาไว้ซึ่งสายใยครอบครัวแห่งความเชื่อและความรักร่วมกัน ซึ่งควรมีอยู่เสมอในหมู่เพื่อนพี่น้องคริสตศาสนจักรทั้งหลาย

ในทำนองเดียวกัน ต้องไม่ลืมด้วยว่า นับแต่แรกเริ่มแล้ว บรรดาคริสตจักรตะวันออกมีคลังสมบัติ ซึ่งคริสตจักรตะวันตกนำมาใช้ประโยชน์มากมาย อาทิ การประกอบพิธีกรรม ธรรมเนียมปฏิบัติด้านชีวิตจิต และกฎหมาย อีกทั้งเราต้องไม่ลดคุณค่าข้อเท็จจริงที่ว่าสภาพร่างกายต่างๆ ที่จัดประชุมขึ้นในวันออก ได้ให้คำนิยามข้อความเชื่อพื้นฐานสำคัญของคริสตชน อาทิ ข้อความเชื่อเรื่องพระตรีเอกภาพ เรื่องพระวจนาตถ์ของพระเจ้าทรงรับสภาพมนุษย์จากพระนางพรหมจารีมารีย์ คริสตจักรตะวันออกได้ทนทุกข์มาและยังต้องทุกข์ทรมานอยู่เพื่อธำรงรักษาความเชื่อนี้ไว้

อย่างไรก็ตาม มรดกที่บรรดาอัครสาวกมอบสืบต่อมานั้น คริสตชนได้รับไว้ในรูปแบบและลักษณะที่แตกต่างกัน นับแต่ยุคแรกเริ่มของคริสตศาสนจักร มีการอธิบายความเชื่อที่แตกต่างกัน ตามความรู้ความถนัดและสถานภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุผลเหล่านี้ นอกเหนือจากสาเหตุจากภายนอก ก็ยังมีการขาดความความรัก และความเข้าใจอันดีต่อกันที่ก่อให้เกิดการแตกแยกมากขึ้น

เพราะเหตุนี้ สภาพร่างกายจึงใคร่กระตุนเตือนทุกคน โดยเฉพาะผู้ตั้งใจอุทิศตนทำงานฟื้นฟูความสัมพันธ์สมบูรณให้คืนมาใหม่ ระหว่างคริสตจักรตะวันออกทั้งหลายกับสันตะสำนักแห่งโรม เพื่อให้พิจารณาสถานการณ์เฉพาะของคริสตจักรตะวันออก ในเวลาที่ก่อกำเนิดและการเจริญเติบโต และธรรมชาติของความสัมพันธ์ที่ยังมีอยู่ระหว่างคริสตจักรตะวันออกและกรุงโรม ก่อนที่จะมีการแตกแยก เพื่อการตัดสินใจที่รอบคอบ และเมื่อทำเช่นนี้ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเสวนาที่พยายามกันอยู่

15. ทุกคนทราบดีว่าคริสตชนของคริสตจักรตะวันออก ร่วมฉลองพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ด้วยความรักสักเพียงไร โดยเฉพาะพิธีบูชาขอบพระคุณ ซึ่งเป็นบ่อเกิดชีวิตของคริสตจักร และเป็นคำมั่นสัญญาถึงสิริรุ่งโรจน์ในกายภาคหน้า ในพิธีบูชาขอบพระคุณ บรรดาคริสตชนซึ่งรวมเป็นหนึ่งเดียวกับพระสังฆราชของตน เข้าหาพระเจ้าพระบิดาได้โดยทางพระบุตร พระวจนาตถ์ผู้ทรงรับสภาพมนุษย์ ผู้ทรงรับทุกข์ทรมานและได้รับพระสิริรุ่งโรจน์แล้ว ดังนั้นเมื่อได้รับพระจิตเจ้า พวกเขาเข้าร่วมสนิทสัมพันธ์กับองค์พระตรีเอกภาพ และกลายเป็น “ผู้มีส่วนร่วมในพระธรรมชาติของพระเจ้า”³⁵ ฉะนั้น โดยการร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณในแต่ละคริสตจักรเหล่านี้ คริสตจักรของพระเจ้าจึงได้รับการสร้างให้เติบโตเป็นรูปเป็นร่างมากยิ่งขึ้น³⁶ และโดยทางพิธีบูชาขอบพระคุณนี้ ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของพวกเขาที่เป็นที่ปรากฏแจ้ง

ในพิธีกรรมถวายคารวะกิจแด่พระเจ้านี้ บรรดาคริสตชนของคริสตจักรตะวันออก แสดงความเคารพนับถืออย่างสูง โดยทางบทเพลงสรรเสริญต่างๆ แต่พระนางมารีย์ผู้เป็นพรหมจารีเสมอ พระนางเป็นผู้ที่สภาพร่างกายเอเฟซัสประกาศอย่างสง่าว่า พระนางทรงเป็นพระชนนีของพระเจ้า เพื่อพระคริสตเจ้าจะได้รับการยอมรับเป็นพระบุตรพระเจ้า และบุตรแห่งมนุษย์อย่างแท้จริง ตามที่พระคัมภีร์กล่าวไว้ บรรดาคริสตชนตะวันออกเหล่านี้ยังขับเพลงสรรเสริญบรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปีตาจารย์ของคริสตจักรสากลด้วย

แม้คริสตจักรตะวันออกเหล่านี้ได้แยกออกห่างจากเรา แต่คริสตจักรเหล่านี้ก็ยังมีศีลศักดิ์สิทธิ์แท้ๆ และที่สำคัญโดยการสืบเนื่องจากคณะอัครสาวก ยังมีสังฆภาพและพิธีบูชาขอบพระคุณอยู่ด้วย ทำให้พวกเขาผูกพันใกล้ชิดยิ่ง กับพวกเรา ดังนั้น การประกอบพิธีถวายคารวะกิจร่วมกันบางพิธี ที่กระทำในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยได้รับ

อนุมัติจากผู้ใหญ่ผู้มีอำนาจของคริสตจักร ก็มีเพียงแต่เป็นไปได้เท่านั้น แต่สมควรได้รับการสนับสนุนให้ปฏิบัติร่วมกันด้วย

ยิ่งกว่านั้น ในคริสตจักรตะวันออก เราพบว่ามีธรรมเนียมชีวิตจิตที่มั่งคั่งยิ่ง ซึ่งแสดงออกอย่างชัดเจนทางชีวิต การบำเพ็ญพรต นับตั้งแต่ยุครุ่งเรืองยิ่งของบรรดาบิดาจารย์ของคริสตจักร ชีวิตจิตบำเพ็ญพรตเจริญเฟื่องฟูมาก ต่อมา ชีวิตบำเพ็ญพรตนี้ก็พร่าพรุสุโลกตะวันตก เป็นบ่อเกิดให้กับชีวิตบำเพ็ญพรตในคริสตจักรละติน และเป็นพลังเข้มแข็งยิ่ง นับแต่นั้น ดังนั้น สมาสังคายนาก็ขอเสนอให้คาทอลิกเปิดรับเอาความไพบุลย์ด้านชีวิตจิตของบรรดาบิดาจารย์ของ คริสตจักรตะวันออก ซึ่งยกบุคคลมนุษย์ขึ้นสู่การพิศเพ่งรำพึงพระเจ้า

คริสตชนคาทอลิกทุกคนควรรับรู้ เคารพให้เกียรติ สงวนรักษา และทะนุถนอมมรดกอันมั่งคั่งด้านพิธีกรรมและ ด้านชีวิตจิตของคริสตจักรตะวันออกไว้ พวกเขาควรรับรู้ว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ต้องธำรงรักษาธรรมเนียมประเพณีสมบูรณ์ไว้ อย่างซื่อสัตย์ และต้องเสริมสร้างความปรองดองกันระหว่างคริสตชนตะวันออกและคริสตชนตะวันตก

16. นับแต่ยุคแรกเริ่มแล้วที่บรรดาคริสตจักรตะวันออกดำเนินตามกฎหมายและขนบประเพณีของคริสตจักร ตามรูปแบบของตน ซึ่งได้รับการรับรองเห็นชอบจากบรรดาบิดาจารย์ของคริสตจักร จากที่ประชุมสมัชชาพระสังฆราช และ จากสภาสังคายนาดังกล่าว นอกจากไม่เป็นอุปสรรคต่อเอกภาพของคริสตจักรแล้ว การถือตามกฎหมายและขนบประเพณี หลากหลายเหล่านี้ยังช่วยเสริมให้คริสตจักรรุ่งโรจน์ และช่วยคริสตจักรในการปฏิบัติงานพันธกิจของตน ดังที่ได้กล่าว มาแล้ว สภาสังคายนาดังกล่าวต้องการจัดข้อสงสัยทั้งหลาย จึงขอประกาศอย่างสง่างามว่า บรรดาคริสตจักรตะวันออกตระหนักถึง เอกภาพที่จำเป็นต้องมีอยู่ของคริสตจักรเหล่านี้ พวกเขามีอำนาจปกครองตนเองตามกฎหมายวินัยที่เป็นของตนเอง โดยเฉพาะ เพราะกฎหมายเหล่านั้นเหมาะสมกับคุณลักษณะคริสตชนของคริสตจักรเหล่านั้น และเป็นประโยชน์ต่อความดี ฝ่ายวิญญูณของพวกเขา เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ต้องมีการฟื้นฟูเอกภาพคือ การถือหลักการตามธรรมเนียมประเพณีโดยมิได้นำไปปฏิบัติจริง

17. สิ่งที่เราได้กล่าวถึงเรื่องความแตกต่างหลากหลาย ซึ่งมีอยู่ในคริสตจักรนั้น จะต้องนำไปประยุกต์ใช้ในเรื่อง ความแตกต่างหลากหลายในการใช้ถ้อยคำทางเทววิทยาอธิบายข้อคำสอนด้วย ในการศึกษาเรื่องการเผยความจริงของ พระเจ้า คริสตจักรตะวันออกและคริสตจักรตะวันตกใช้วิธีการที่แตกต่างกัน และพัฒนาความเข้าใจและประกาศยืนยัน ความจริงของพระเจ้าในแบบที่แตกต่างกัน จึงไม่น่าแปลกใจเลย หากบางครั้งบางคราว ธรรมเนียมหนึ่งขึ้นชมกับ บางด้านของธรรมล้ำลึกการเผยความจริงของพระเจ้ามากกว่าอีกธรรมเนียมหนึ่ง หรืออธิบายธรรมล้ำลึกนั้นได้ดีกว่า ในกรณีดังกล่าว คำอธิบายทางเทววิทยาต่างๆ ต้องถือว่าช่วยเติมเต็มให้แก่กันและกันมากกว่าจะขัดแย้งกัน ส่วนเรื่อง ประเพณีเทววิทยาแท้ของคริสตจักรตะวันออกนั้น เราต้องยอมรับอย่างน่าชื่นชมยิ่งว่าธรรมเนียมเหล่านั้นมีรากฝังลึก อยู่ในพระคัมภีร์ และรับรู้ถึงวิธีที่ธรรมเนียมเหล่านั้นได้รับการหล่อเลี้ยง และแสดงออกในชีวิตพิธีกรรม ธรรมเนียมเหล่านั้นได้รับการเสริมพลังจากธรรมเนียมที่ให้ชีวิตของบรรดาอัครสาวก และจากผลงานมากมายของบรรดาบิดา จารย์ รวมทั้งจากผลงานของบรรดานักเขียนเรื่องชีวิตจิตของคริสตจักรตะวันออกด้วย ธรรมเนียมเหล่านั้นจึงมีส่วนช่วย เสริมสร้างการจัดระเบียบชีวิตคริสตชนให้ถูกต้อง และช่วยเปิดทางให้เห็นภาพสมบูรณ์แห่งความจริงของคริสตชนด้วย

สภาสังคายนาดังกล่าวขอประกาศว่ามรดกชีวิตจิต มรดกพิธีกรรม มรดกกฎหมาย และมรดกเทววิทยาในธรรมเนียม หลากหลายเหล่านั้น เป็นคุณลักษณะเฉพาะของพระศาสนจักรคาทอลิกนี้ที่สืบจากอัครสาวก เราขอขอบพระคุณ

พระเจ้าที่ทรงโปรดให้บรรดาบุตรชาวตะวันออกของพระศาสนจักรคาทอลิกได้ธำรงรักษามรดกนี้ไว้ และปรารถนาแสดงออกอย่างซื่อสัตย์และสมบูรณ์ในชีวิตของตน พวกเขากำลังเจริญชีวิตสนิทสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับเพื่อนพี่น้องที่ถือตามธรรมเนียมนี้ในโลกตะวันตกเช่นกัน

18. หลังจากได้พิจารณาปัจจัยต่างๆ เหล่านี้แล้ว สภาสังคายนาขอกล่าว้ายืนยันตามคำแถลงของสภาสังคายนาครั้งก่อนๆ และของบรรดาพระสันตะปาปาก่อนหน้านี้ว่า เพื่อฟื้นฟูหรือธำรงไว้ซึ่งเอกภาพ และความสัมพันธ์กันก็จำเป็นอย่างยิ่งที่ “ต้องไม่บังคับให้ท่านแบกภาระอื่นอีก นอกจากสิ่งที่จำเป็น”³⁷ สภาสังคายนาปรารถนาอย่างยิ่งว่าในองค์กรและกิจกรรมหลากหลายของคริสตจักรที่ให้ชีวิตนั้น ควรพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้เอกภาพนี้ค่อยๆ เป็นจริงขึ้นมาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยเฉพาะด้วยการอธิษฐานภาวนา และด้วยการเสวนากันฉันพี่น้องถึงเรื่องข้อคำสอนต่างๆ และปัญหาสำคัญเร่งด่วนด้านงานอภิบาลในยุคของเรา ในทำนองเดียวกัน สภาสังคายนาขอเสนอแนะบรรดานายชุมพาและสัตบุรุษทั้งหลายของพระศาสนจักรคาทอลิก ให้พัฒนาความสัมพันธ์ใกล้ชิดยิ่งขึ้นกับผู้ที่มิได้ใช้ชีวิตอยู่ในแดนตะวันออกแล้ว แต่ต้องอยู่ห่างไกลจากบ้านเกิดของตน และให้ร่วมมือกันฉันมิตรมากยิ่งขึ้นกับพวกเขา ด้วยจิตตารมณ์ความรัก ทั้งนี้โดยปราศจากความรู้สึกเปรียบเทียบแข่งขันหรือการวิวาทใดๆ สภาสังคายนาหวังว่าหากมีการส่งเสริมเรื่องดังกล่าวอย่างเต็มที่แล้ว อุปสรรคขวางกั้นระหว่างคริสตจักรตะวันออกกับคริสตจักรตะวันตกจะถูกขจัดสิ้นไป และที่สุด จะมีแต่สถานพำนักหนึ่งเดียวตั้งมั่นอยู่ในพระคริสตเยซูผู้เป็นศิลาหัวมุมและทำให้ทั้งสองเป็นหนึ่งเดียว³⁸

II. คริสตจักรและชุมชนคริสตจักรต่างๆ ในโลกตะวันตก

19. การลุกฮือก่อความวุ่นวายครั้งใหญ่เริ่มขึ้นในโลกตะวันตก เรื่อยมาจนถึงปลายยุคกลางและยุคต่อๆ มา ส่งผลให้คริสตจักรทั้งหลายและชุมชนคริสตจักรต่างๆ แยกตัวออกจากสันตะสำนักแห่งโรม ถึงกระนั้น ชุมชนคริสตจักรเหล่านั้นยังคงไว้ซึ่งความผูกพันใกล้ชิดเป็นพิเศษกับพระศาสนจักรคาทอลิกเรื่อยมาตลอดหลายศตวรรษ โดยที่ศาสนาคริสต์โดยรวมทั้งหมดเจริญชีวิตร่วมกันในคริสตศาสนจักรสัมพันธ์นี้

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคริสตจักรและชุมชนคริสตจักรเหล่านี้แตกต่างจากเราพอสมควรทีเดียว และยังคงแตกต่างหลากหลายจากกันและกันเองด้วย ทั้งนี้เพราะมีต้นกำเนิด และการสอนแตกต่างกันเรื่องชีวิตจิต ฉะนั้น จึงเป็นการยากยิ่งที่จะพยายามชี้แจงอธิบายให้รู้ถึงชุมชนคริสตจักรเหล่านั้นได้ดีพอ เราเองไม่มีเจตนาทำเช่นนั้น ณ ที่นี้

ถึงแม้กระบวนการคริสตศาสนจักรสัมพันธ์และความปรารถนาสันติกับพระศาสนจักรคาทอลิก ยังมีได้เกิดขึ้นทั่วทุกแห่งก็ตาม แต่เราหวังว่าความตระหนักในเรื่องคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ และการเคารพยกย่องซึ่งกันและกัน น่าจะเพิ่มพูนมากขึ้นเรื่อยๆ ในหมู่ผู้คนทั้งหลาย

อย่างไรก็ตาม เราต้องยอมรับด้วยว่าในคริสตจักรและชุมชนคริสตจักรเหล่านั้น มีข้อแตกต่างสำคัญๆ จากพระศาสนจักรคาทอลิก มิใช่เพียงเรื่องคุณลักษณะด้านประวัติศาสตร์ สังคม จิตวิทยาและวัฒนธรรมเท่านั้น แต่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในเรื่องการอธิบายถึงการเผยความจริงของพระเจ้า เพื่อให้การเสวนาคริสตศาสนจักรสัมพันธ์กระทำได้ง่ายขึ้น แม้จะมีข้อแตกต่างดังกล่าวก็ตาม เราจึงใคร่ขอกำหนดข้อพิจารณาบางประการ ซึ่งสามารถและควรทำหน้าที่เป็นพื้นฐาน และช่วยกระตุ้นให้เกิดการเสวนาดังกล่าว

20. ก่อเนิ่น เราคิดถึงบรรดาคริสตชนที่ประกาศยืนยันความเชื่ออย่างเปิดเผยว่า พระเยซูคริสต์ทรงเป็นพระเจ้า และองค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ทรงเป็นคนกลางผู้เดียวระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ เพื่อพระสิริรุ่งโรจน์ของพระเจ้าหนึ่งเดียว พระบิดา พระบุตร และพระจิต เราตระหนักดีว่าอันที่จริงมีข้อแตกต่างหลากหลายจากข้อคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิกในเรื่องพระคริสตเจ้า พระวจนาตถ์ผู้ทรงรับสภาพมนุษย์ เรื่องการไถ่กู้มนุษย์ เรื่องธรรมชาติของพระศาสนจักรและการทำหน้าที่ศาสนบริการของพระศาสนจักร รวมทั้งเรื่องบทบาทของพระนางมารีย์ในแผนการแห่งความรอดด้วย แต่เรารู้สึกยินดียิ่งที่เห็นว่าเพื่อนพี่น้องคริสตชนของเราที่แยกไปนั้น มองพระคริสตเจ้าเป็นบ่อเกิดและศูนย์กลางแห่งเอกภาพของคริสตจักร การที่พวกเขาปรารถนารวมเป็นหนึ่งเดียวกับพระคริสตเจ้า เป็นแรงบันดาลใจให้พวกเขาแสวงหาความใกล้ชิดเป็นหนึ่งเดียวกันยิ่งขึ้นเสมอ และเป็นสักขีพยานแห่งความเชื่อของพวกเขาท่ามกลางประชาชาติทั้งหลายในโลกด้วย

21. การที่เพื่อนพี่น้องของเราเหล่านั้นมีความเคารพรักพระคัมภีร์ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นเสมือนการแสดงความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระคัมภีร์นั้น ชวนำพวกเขาให้ศึกษารำพึงพระคัมภีร์อยู่เสมอ เพราะ “ชาวดีนี่คืออนุภาพของพระเจ้า ซึ่งนำความรอดพ้นให้แก่ทุกคนที่มีความเชื่อ ให้แก่ชาวยิวก่อน และให้แก่คนต่างชาติด้วยเช่นกัน”³⁹

ขณะที่เรียกหาพระจิตเจ้า พวกเขากำลังแสวงหาพระเจ้าในพระคัมภีร์ อย่างเช่นที่พระองค์ตรัสกับพวกเขาในพระคริสตเจ้า บรรดาประกาศกกล่าวถึงพระองค์ไว้ล่วงหน้าแล้ว พระองค์ทรงเป็นพระวจนาตถ์ของพระเจ้าผู้มารับสภาพมนุษย์เพื่อเราทุกคน พวกเขาพิศเพ่งรำพึงชีวิตของพระคริสตเจ้าในพระคัมภีร์ และสิ่งที่พระอาจารย์เจ้าทรงสั่งสอนและทรงกระทำเพื่อความรอดพ้นของเรา โดยเฉพาะเรื่องธรรมชาติการสิ้นพระชนม์ และการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์ ในขณะที่เพื่อนคริสตชนที่แยกตัวไปจากเรายึดถือพระอนุภาพของพระเจ้าในพระคัมภีร์ พวกเขาก็ยังแตกต่างจากเรา ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพระคัมภีร์กับคริสตจักร ตามความเชื่อคาทอลิก อำนาจสั่งสอนแท้ของพระศาสนจักรมีบทบาทหน้าที่สำคัญเป็นพิเศษในการอธิบายความหมายพระคัมภีร์ และในการเทศน์สอนพระวาจาของพระเจ้าที่บันทึกไว้

พระคัมภีร์เป็นเครื่องมืออันทรงคุณค่ายิ่งสำหรับการทำงานเสนา ในพระหัตถ์อันทรงฤทธิ์ยิ่งของพระเจ้า เพื่อบรรลุถึงความเป็นหนึ่งเดียวที่องค์พระผู้ไถ่ทรงปรารถนาสำหรับทุกคน

22. เมื่อมีการโปรดศีลล้างบาปอย่างถูกต้องตามแบบที่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงตั้งศีลศักดิ์สิทธิ์นี้ขึ้นมา และผู้นั้นรับด้วยท่าทีที่ถูกต้อง เขาก็เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งอย่างแท้จริงในพระคริสตเจ้าผู้ถูกตรึงกางเขน และได้รับพระสิริรุ่งโรจน์ เขาเกิดใหม่เข้ามีส่วนร่วมในชีวิตพระเจ้า ดังเช่นที่อัครสาวกเปาโลกล่าวไว้ว่า “เมื่อรับศีลล้างบาป ท่านทั้งหลายถูกฝังพร้อมกับพระคริสตเจ้า และกลับคืนชีพพร้อมกับพระองค์ ด้วยความเชื่อในพระอนุภาพของพระเจ้า ผู้ทรงบันดาลให้พระคริสตเจ้ากลับคืนพระชนมชีพจากบรรดาผู้ตาย”⁴⁰

ดังนั้น ศีลล้างบาปจึงเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ที่สร้างสายสัมพันธ์แห่งเอกภาพ ซึ่งผูกพันทุกคนที่เกิดใหม่ด้วยศีลศักดิ์สิทธิ์นี้เข้าด้วยกัน แต่ศีลล้างบาปเป็นเพียงการเริ่มต้นที่มุ่งสู่การมีชีวิตสมบูรณ์ในพระคริสตเจ้า ศีลล้างบาปให้ภาพการประกาศยืนยันความเชื่อ และการเข้าร่วมส่วนเติมที่ในแผนการความรอด อย่างที่พระคริสตเจ้าทรงมีพระประสงค์ รวมทั้งการเข้าสนิทสมบูรณ์โดยทางศีลมหาสนิทด้วย

แม้ชุมชนคริสตจักรทั้งหลายที่แยกห่างจากเรา จะยังไม่มีเอกภาพโดยสมบูรณ์กับเรา และแม้เราเชื่อว่าพวกเขา มิได้คงไว้ซึ่งธรรมเนียมลัทธิศาสนาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงโดยสมบูรณ์ครบถ้วน ทั้งนี้เพราะพวกเขาไม่มีศีลบรรพชา แต่กระนั้นเมื่อพวกเขาประกอบพิธีรำลึกถึงการสิ้นพระชนม์ และการกลับคืนพระชนมชีพขององค์พระผู้เป็นเจ้าในงานเลี้ยงอาหารค่ำของพระองค์ พวกเขาประกาศยืนยันว่า พิธีรำลึกนี้เป็นเครื่องหมายถึงชีวิตสนิทสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกับพระคริสตเจ้า และพวกเขากำลังเฝ้ารอคอยการเสด็จมาของพระองค์ในพระสิริรุ่งโรจน์ด้วย ดังนั้น คำสั่งสอนเรื่องงานเลี้ยงอาหารค่ำขององค์พระผู้เป็นเจ้า เรื่องศีลศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ เรื่องพิธีถวายคารวะกิจแด่พระเจ้า เรื่องศาสนบริการของคริสตจักร ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องที่ต้องนำมาพูดคุยเสวนากัน

23. การดำเนินชีวิตประจำวันของเพื่อนพี่น้องคริสตชนเหล่านี้ ได้รับการหล่อเลี้ยงโดยความเชื่อในพระคริสตเจ้า และได้รับการเสริมพลังโดยพระพรทานของศีลล้างบาป และโดยการฟังพระวาจาของพระเจ้า ซึ่งแสดงออกด้วยการอธิษฐานภาวนาส่วนตัว ด้วยการรำพึงภาวนาพระคัมภีร์ ด้วยการดำเนินชีวิตครอบครัวคริสตชน และด้วยการประกอบพิธีกรรมของชุมชน ที่มาร่วมชุมนุมสรรเสริญพระเจ้า ยิ่งกว่านั้น หลายครั้งที่รูปแบบการประกอบพิธีถวายคารวะกิจนี้ แสดงให้เห็นลักษณะสำคัญของพิธีกรรมร่วมกันในสมัยก่อน

ความเชื่อในพระคริสตเจ้าบังเกิดผลในการถวายสรรเสริญโมทนาคุณพระเจ้าสำหรับพระพรต่างๆ ที่ได้รับจากพระหัตถ์ของพระองค์ การมีจิตสำนึกในความยุติธรรมและความรักแท้ต่อเพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย ความเชื่ออันเข้มแข็งนี้ส่งผลก่อให้เกิดความรับผิดชอบจัดให้มีองค์กรต่างๆ มากมายขึ้น เพื่อช่วยบรรเทาทุกข์ผู้คนทั้งหลาย ทั้งฝ่ายจิตใจและวัตถุ มีการส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษา การปรับปรุงสภาพชีวิตด้านสังคม และการทำงานเสริมสร้างสันติภาพทั่วโลก

เป็นความจริงว่า ในบรรดาคริสตชนทั้งหลาย มีเข้าใจคำสอนด้านศีลธรรมของชาวดีแตกต่างจากคาทอลิก และไม่ยอมรับวิธีแก้ปัญหาแบบเดียวกันกับเรา ในเรื่องที่ยากมากขึ้นของสังคมยุคปัจจุบัน ถึงกระนั้น พวกเขายังมีความปรารถนาาร่วมกับเรา ที่จะยึดถือพระวาจาของพระคริสตเจ้าเป็นบ่อเกิดคุณธรรมของคริสตชน และถือตามคำแนะนำของอัครสาวกเปาโลที่ว่า “ท่านจะพูดเรื่องใด หรือทำกิจการใด ก็จงพูด จงทำในนามของพระเยซู องค์พระผู้เป็นเจ้า เป็นการขอบพระคุณพระเจ้า พระบิดา โดยทางพระองค์เถิด”⁴¹ เพราะเหตุนี้การเสวนาคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ จึงน่าจะเริ่มต้นด้วยการพูดคุยกันถึงเรื่องวิธีนำชาวดีมาประพฤติปฏิบัติอย่างมีศีลธรรม

24. หลังจากได้กล่าวถึงสภาพเงื่อนไขและหลักการต่างๆ ที่ต้องถือปฏิบัติในการทำงานคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ โดยสังเขปแล้ว เราจึงหันมามองอนาคตด้วยความมั่นใจ สภาสังคายนาออกกระตุนเตือนสัตบุรุษทั้งหลาย ให้หลีกเลี่ยงความคิดแบบผิวเผิน และความกระตือรือร้นที่ขาดความรอบคอบ ซึ่งอาจขัดขวางความก้าวหน้าสู่เอกภาพได้ การทำงานคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ต้องมีลักษณะสากลแบบคาทอลิก และต้องทำด้วยความจริงใจ กล่าวคือต้องซื่อสัตย์ต่อความจริง ซึ่งได้รับมาจากบรรดาอัครสาวกและบิดาจารย์ของพระศาสนจักร โดยให้สอดคล้องตามความเชื่อที่พระศาสนจักรคาทอลิกประกาศยืนยันเสมอมา และในเวลาเดียวกัน มุ่งสู่ความสมบูรณ์ที่องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา ทรงมีพระประสงค์ให้พระกายของพระองค์เจริญเติบโตขึ้นตลอดทุกยุคสมัย

สภาสังคายนาที่ปรารถนาอย่างยิ่งให้บรรดาบุตรของพระศาสนจักรคาทอลิก นำข้อเสนอเหล่านี้ไปพัฒนาให้สัมพันธ์กับกฎเกณฑ์ต่างๆ ของเพื่อนพี่น้องคริสตชนของเราที่แยกออกไป เพื่อจะได้ไม่มีอุปสรรคใดๆ มาขวางกั้นหนทางแห่งพระอารักขาญาณของพระเจ้า และไม่มีมโนคติที่ขัดขวางการตัดสินใจของพระจิตเจ้าในอนาคต

ยิ่งกว่านั้น สภาสังคายนาขอประกาศยืนยันว่าสภาฯ ตระหนักเป็นอย่างดีว่า พลังอำนาจและความสามารถต่างๆ ของ มนุษย์ไม่อาจช่วยให้บรรลุจุดหมายนี้ได้ นั่นคือการนำคริสตชนทั้งหมดเข้ามาปรองดองเป็นหนึ่งเดียวกัน ในคริสตจักร เพียงหนึ่งเดียวของพระคริสตเจ้า ด้วยเหตุเหตุนี้สภาสังคายนาจึงมอบความหวังทั้งหมดไว้ในคำอธิษฐานภาวนาของพระ คริสตเจ้าสำหรับพระศาสนจักร และในความรักของพระเจ้าพระบิดาที่ทรงมีต่อเรา รวมทั้งในพลังอำนาจของพระจิตเจ้า “ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง เพราะพระจิตเจ้าซึ่งพระเจ้าประทานให้เรา ได้หลังความรักของพระเจ้าลงใน ดวงใจของเรา”⁴²

ทุกเรื่องและทุกประเด็นที่ได้รับการนำเสนอไว้ในพระสมณกฤษฎีกาฉบับนี้ ได้รับการลงมติเห็นชอบโดยบรรดา ปิตาจารย์ของสภาสังคายนา

อาศัยอำนาจอัครสาวกซึ่งพระคริสตเจ้าประทานแก่เรา เราพร้อมเป็นหนึ่งเดียวกับบรรดาปิตาจารย์ ให้การอนุมัติ รับรอง กำหนดให้ตราเป็นบทบัญญัติไว้ในพระจิตเจ้า และมีบัญชาให้ทุกสิ่งเหล่านี้ได้รับการประกาศใช้อย่างเป็น ทางการ เพื่อพระสิริรุ่งโรจน์ของพระเจ้า

ให้ไว้ ณ มหาวิหารนักบุญเปโตร กรุงโรม
วันที่ 21 พฤศจิกายน ค.ศ. 1964